

Jak správně podat žádost o starobní důchod a na co nezapomenout

Podání žádosti o starobní důchod bývá zpravidla jednorázovou záležitostí. Jak žádat o důchod bod po bodu shrnuje stručný návod s 20 praktickými radami, co udělat a na co nezapomenout. Česká správa sociálního zabezpečení (dále jen ČSSZ) v průměru ročně obdrží 81 tisíc žádostí o starobní důchod a 33 tisíc žádostí o předčasný starobní důchod.

Než o důchod požádáte

1. Je vhodné ověřit si, jaký je váš důchodový věk, kdy ho dosáhnete a jakou dobu pojištění musíte splnit - to zjistíte na webu ČSSZ, pomocí důchodové kalkulačky ČSSZ, či dotazem na okresní správě sociálního zabezpečení (dále jen OSSZ).

2. Doporučujeme vyžádat si od ČSSZ informativní osobní list důchodového pojištění/přehled evidovaných dob pojištění – to lze formou žádosti nebo prostřednictvím ePortálu ČSSZ.

3. Rychlejšímu vyřízení žádosti pomůže, když si připravíte/obstaráte doklady o dobách, které ČSSZ nemá v evidenci (zjistíte právě z přehledu dob pojištění):

- doklady o studiu, vojně a péči o děti se předkládají až k žádosti o důchod;
- chybí-li vám v evidenci ČSSZ období, kdy jste byli zaměstnání, obraťte se na konkrétního zaměstnavatele, aby vyhotovil evidenční list důchodového pojištění; pokud zaměstnavatel nekomunikuje nebo již neexistuje, požádejte o pomoc odborníky OSSZ.

4. Je dobré si předem zvážit, od jakého data budete požadovat důchod přiznat. Nemusí to být totiž nutně datum dosažení důchodového věku. Termín, od kterého chcete důchod přiznat, si volíte sami. Budete-li pokračovat ve výdělečné činnosti po dosažení důchodového věku bez pobírání důchodu, navýšíte si tímto „přesluhováním“ procentní výši důchodu.

5. Zvažte, jakým způsobem budete chtít důchod vyplácet - na účet vedený na Vaše jméno, příp. na účet manžela/manželky k němuž máte dispoziční oprávnění (budete potřebovat potvrzení banky) nebo v hotovosti na poště (zpoplatněno částkou 21 Kč za každou výplatu důchodu).

Jak, kdy a kde se žádost o důchod podává

1. Žádost o důchod sepíšete na OSSZ podle místa trvalého bydliště (ve výjimečném případě je to možné i na jiné OSSZ).

2. Žádost o důchod podáváte osobně, případně k tomuto úkonu můžete zmocnit jinou osobu na základě udělené plné moci. Žádost s žadatelem sepíše pracovník oddělení důchodového pojištění.

3. Žádost o důchod můžete podat nejdříve čtyři měsíce před požadovaným dnem přiznání důchodu. Později je to možné kdykoliv.
4. Podat žádost o důchod je možné kterýkoliv úřední den, není nutné se předem objednávat. Ten, kdo si však chce sjednat konkrétní termín, má možnost využít službu online objednávání na webu ČSSZ.
5. Počítejte s tím, že sepsání žádosti zabere nějaký čas. Jde o časově náročný úkon, při němž je třeba uvést a ověřit mnoho údajů, např. také to, zda jste pracovali v zahraničí, jestli máte exekuci nebo jste v insolvenční, nebo jestli pobíráte důchod od jiné instituce apod.

Doklady předkládané k žádosti o důchod

1. Při podání žádosti o důchod je nezbytné mít s sebou doklad totožnosti, tj. občanský průkaz, případně cestovní pas či povolení k pobytu.
2. Pro výplatu důchodu na účet je třeba předložit vyplněný a bankou potvrzený tiskopis Žádost o zařízení výplaty důchodu poukazem na účet v České republice – majitel účtu nebo Žádost o zařízení výplaty důchodu poukazem na účet manžela (manželky) v České republice. Oba tyto tiskopisy jsou k dispozici na OSSZ a na webu ČSSZ.
3. Dále k žádosti o důchod budete potřebovat zejména:
 - doklady o studiu, popřípadě učení, i nedokončeném (ideálně potvrzení školy o délce studia nebo vysvědčení z jednotlivých ročníků či index);
 - muži předkládají doklady o výkonu vojenské služby;
 - doklady prokazující výchovu dětí nebo péči o děti (rodné listy dětí nebo výpisy z matriky narození, popř. jiné doklady o době a rozsahu péče);
 - doklady o dobách pojištění nebo náhradních dobách, které nejsou uvedeny v informativním osobním listu důchodového pojištění nebo o nichž víte, že je ČSSZ nemá ve své evidenci.
4. Naopak není nutné předkládat doklady, které již ČSSZ ve své evidenci má od vašich zaměstnavatelů, nebo ty, které jste již v minulosti předložili.
5. To, že některý z dokladů (kromě průkazu totožnosti) nemáte k dispozici, neznamená, že nemůžete podat žádost o důchod. Doklady (např. o zaměstnání, studiu apod.), které předložíte dodatečně, budou také následně posouzeny a zohledněny.

Jste novopečeným starobním důchodcem

1. O přiznání důchodu obdržíte od ČSSZ písemné rozhodnutí. Žádný „průkaz důchodce“ ČSSZ nevydává. V případě potřeby můžete kdykoliv požádat OSSZ o vydání potvrzení o pobírání důchodu či jeho aktuální výši.
2. To, že vám byl přiznán důchod, je třeba oznámit vaší zdravotní pojišťovně. Za důchodce, kteří při pobírání důchodu nejsou výdělečně činní, platí zdravotní pojištění stát.
3. Jako důchodce máte povinnost do 8 dnů sdělovat ČSSZ všechny skutečnosti, které mají vliv na důchod a jeho výplatu, tj. zejména změnu adresy, změnu čísla účtu pro zasílání důchodu a změnu kódu banky.
4. V případě, že při pobírání starobního důchodu vykonáváte výdělečnou činnost zakládající účast na pojištění (platíte odvody na sociální zabezpečení), můžete po 360 kalendářních dnech této činnosti požádat o zvýšení důchodu. Žádost se podává prostřednictvím OSSZ, případně je možné ji zaslat přímo na ústředí ČSSZ.
5. Zdanění podléhá pravidelně vyplácený důchod, jen pokud v ročním součtu přesáhne 36násobek minimální mzdy; daní se přitom pouze částka dosažená nad tímto limitem, nikoliv celý důchod. V roce 2017 bude daňové přiznání podávat ten důchodce, který ve zdaňovacím období 2016 pobíral v úhrnu důchod vyšší než 356 400 Kč, tj. měsíčně důchod vyšší než 29 700 Kč. Ve zdaňovacím období 2017 (tj. daňové přiznání podávané v roce 2018) bude dani podléhat částka důchodu vyplacená nad 396 000 Kč, tj. měsíčně důchod vyšší než 33 000 Kč. Jednorázové doplatky důchodů (např. při zpětném přiznání důchodu) dani z příjmů nepodléhají. Bližší informace týkající se daní a povinnosti podat daňové přiznání poskytne finanční úřad.

Ing. Jana Rejlová, 731 516 980, rejlovajana@seznam.cz
Jana Štěpánková, 606 128 702, jana.hvozdnice@seznam.cz

